

Luc Bonneux is arts en epidemioloog. Hij werkt momenteel in een verpleeghuis.

Luc Bonneux

Wijze burgers hollen niet achter de waan van de dag

Demografie

Demografie beschrijft de molens van de tijd: hoe een bevolking verandert. Kinderen worden geboren, groeien op, vormen een gezin, migreren (soms), vinden werk, pensioneren en sterven. Dit kleine vakgebied raakt aan alle randen van medische, maatschappelijke en menselijke wetenschappen, en doet dit met de grootst mogelijke methodologische integriteit. Wat waarde geeft aan een menselijk bestaan, is onderwerp van de demografie. Maar alles van waarde in wetenschap is weerloos tegen de privatisering van het onderzoek. Het Nederlandse kabinet heeft de publieke financiering van het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI) opgeheven. Daarmee is op termijn dit instituut en mogelijk ook het Nederlands demografische onderzoek ten dode opgeschreven. Ik heb er graag gewerkt en heb er veel geleerd.

Er valt geen geld te verdienen aan demografie, enkel kennis. Omgekeerd, sinds epidemiologie en volksgezondheid een vak werden waarmee veel geld en meer carrières konden worden gemaakt, werden ze een onderdeel van een volksongezondheidsbeleid, dat tot doel heeft iedereen ziek, ongezond en in elk geval hulpbehoevend te verklaren. Epidemiologie verknecht, demografie emancipeert. De epidemioloog doet zijn onderzoekswinkel draaien met bangmakerij, de bescheiden demograaf zegt: stuur meisjes naar school, een gezonde bevolking volgt. Geschoolde vrouwen moeten hun zin doen. Als vrouwen in Nederland hun kinderen op latere leeftijd krijgen, weten ze het beter dan de waanwijze dokter. Een slimme meid krijgt haar kind op tijd: beter rond de dertig. Oudere moeders kunnen beter moederen. In een complexe samenleving loopt gezinsvorming niet van een leien dakje: kinderen van oudere en rijpere vrouwen hebben een

betere kans om op te groeien in een harmonisch gezin. Dat is de beste springplank naar een lang, gezond en wijs bestaan. Steek al je geld voor beleid in kinderopvang, zodat vrouwen die dat wensen een derde of vierde kind krijgen: dat haalt de beet uit de bevolkingskrimp. Deze krimp is nodig omdat de aarde geen blijvende groei van zowel bevolking als welvaart verdraagt, maar een te bruuske krimp veroorzaakt sterke veroudering en een versnelde leegloop van regio's. Geschoolde vrouwen krijgen minder kinderen en trekken de lont uit de bevolkingsbom. Dit geldt overal, ook in landen als Marokko of Iran. Als de Taliban het Pakistaanse meisje Malala voor de kop schoten omdat ze blogde voor beter onderwijs, hadden ze groot gelijk. De Verlichting vormt een dodelijke bedreiging voor hun achterlijke levensstijl, en de Verlichting wordt gedragen door wijze moeders die hun kinderen wijs opvoeden. Deze demografische revolutie zal ervoor zorgen dat onze aarde net geen negen miljard burgers zal moeten verdragen, die door hun grotere wijsheid langer en gezonder zullen leven dan ooit voorheen.

Geld kan je niet verdienen aan wijsheid. Wijze burgers hollen niet achter de waan van de dag. Er zit geen boodschap in: 'koop mij, verslind mij, ik red je leven'. De ervaringen van het NIDI zijn symptomatisch voor de kleine, fijne vakgebieden die wetenschap bedrijven in dienst van de res publica, de gemene zaak. Ze worden uitgebeten door de predatoren in Nederlands' kleine onderzoeksvijvers. Deze predatoren zijn vet geworden van de collusie van de universiteit met industrie en de ezels van de ambtenarij sch*ten op dezelfde hoop in de vorm van publiek-private samenwerkingen. Het resultaat is veel publicaties, geen waarde. ■